

PATVIRTINTA
Jonavos rajono savivaldybės
mero 2023 m. rugsėjo 1 d.
potvarkiu Nr. 1B-343

JONAVOS JANINOS MIŠČIUKAITĖS MENO MOKYKLOS PRADINIO TEATRO FORMALŪJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jonavos Janinos Miščiukaitės meno mokyklos pradinio teatro formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą (toliau – Programa) įgyvendina Jonavos Janinos Miščiukaitės meno mokykla (toliau – Mokykla).

2. Mokyklos kodas 190310156, mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Mokyklos savininkė – Jonavos rajono savivaldybė, grupė – neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokykla.

3. Mokyklos adresas – Žeimių g. 6, Jonava LT55149.

4. Programą parengė direktoriaus 2023 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V1-48 „Dėl darbo grupės atnaujintų ugdymo programų parengimui patvirtinimo“ sudaryta darbo grupė.

II SKYRIUS PROGRAMOS PAVADINIMAS IR PATVIRTINIMAS

5. Programos pavadinimas – Pradinio teatro formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa, programos kodas Neformaliojo švietimo programų registre – 110100600. Vaikų švietimo ugdymo kryptis – teatras, tipas pagal paskirtį – formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa.

6. Programa yra parengta vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4, Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695, Mokyklos nuostatais, patvirtintais Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 1TS-209.

7. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme apibrėžtas sąvokas.

III SKYRIUS PROGRAMOS TRUKMĖ

8. Programa yra nuosekli ir ilgalaikė, jos trukmė – 2 metai, mokomasi nuo 6 iki 10 akad. val. per savaitę (mokymosi valandos nustatomos Mokyklos ugdymo plane).

IV SKYRIUS TIKSLINĖ GRUPĖ

9. Programa yra skirta 7-11 metų mokiniams, besimokantiems pagal pradinio ugdymo programą bendrojo lavinimo mokykloje.

10. Gebėjimų patikroje tikrinama ir įvertinama mokinių teatrinių gebėjimų – klausos, kalbos, ritmo pojūčio, vaidybinės raiškos – lygis.

V SKYRIUS PROGRAMOS PRITAIKYMAS ĮVAIRIŲ UGDYMO SI POREIKIŲ TURINTIEMS MOKINIAMS

11. Programa pritaikoma įvairių ugdymosi poreikių mokiniams. Visi mokykloje dirbantys mokytojai yra išklause 60 akad. val. trukmės Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos

kursą, domisi specialiosios teatro didaktikos naujovėmis, geba diferencijuoti ir individualizuoti mokymo turinį.

12. Pradinio teatrinio ugdymo programa skiriama suteikti mokiniui vaidybos, sceninės kalbos, dainavimo pradmenis. Padėti mokiniams įgyti teatrinį žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

13. Pamokose naudojami vadovėliai, dramos kūrinių tekstai bei kita mokomoji ir metodinė literatūra, video bei spektaklių įrašai, įgarsinimo aparatūra, lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), įvairios kanceliariinės priemonės ir kt.

VI SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

14. Programos tikslas – ugdyti dvasines, kūrybines ir fizines mokinių išgales, padėti įgyti bendrąją meninę kompetenciją, reikalingą savarankiškai ir aktyviai dalyvauti meninėje kūryboje ir šiuolaikiniame kultūriniame gyvenime.

15. Programos uždaviniai:

15.1. atskleisti teatrinis gebėjimus, puoselėjant prigimtinių vaiko kūrybiškumą;

15.2. formuoti taisyklingos bendrinės kalbos, bendrosios kalbos raiškos valdymo ir meninio skaitymo įgūdžius;

15.3. pažinti teatrinės kalbos raiškos priemones;

15.4. skatinti emocijų, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą teatrinėje veikloje.

VII SKYRIUS KOMPETENCIJOS PASIEKIMAI IR JŲ (ĮSI) VERTINIMAS

16. Mokantis pagal Programą, ugdomos kompetencijos:

16.1. socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos – vaidindami pavieniui, grupėje ir kolektyve mokiniai mokosi bendrauti, bendradarbiauti, konstruktyviai spręsti konfliktus, siekti asmeninių ir bendrų tikslų, ugdomi savivertę, empatiškumą ir savitvardą, stiprina sceninio bendravimo, kvėpavimo įgūdžius, mokosi saugiai elgtis;

16.2. kultūrinė – skaitydami įvairių stilių, žanrų, lietuvių autorių tekstus, dalyvaudami koncertinėje veikloje, mokiniai įgyja kultūrinio išprusimo, raiškos ir sąmoningumo pradmenis;

16.3. kūrybiškumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, mokydamiesi interpretuoti grožinius (dramos) kūrinius mokiniai tyrinėja kūrinį, siūlo idėjas dėl jo atlikimo, kritiškai ir kūrybiškai jas vertina bei pristato visuomenei.

16.4. pilietiškumo – dalyvaudami valstybei svarbiuose renginiuose, atlikdami lietuvišką repertuarą ugdomi pilietinį tapatumą, įsipareigoja gerbti Lietuvos nepriklausomybę;

16.5. pažinimo – mokydamiesi skirtingų dalykų įgyja teatrinio raštingumo pagrindus, analizuoja savo mokymąsi, įsivertina pasiekimus, kelia mokymosi tikslus.

17. Baigę programą, mokiniai:

17.1. bus įgiję teatrinio raštingumo ir teatrinės raiškos pradmenis;

17.2. gebės laisvai ir išraiškingai kalbėti, vaidinti individualiai ir kolektyve;

17.3. išmanys ir taikys teatrinio mokymosi strategijas, mokės spręsti iškilančius mokymosi iššūkius;

17.4. bus sukaupę individualios ir kolektyvinės teatrinės raiškos scenoje patirties;

17.5. demonstruos pozityvias kultūrinės ir gyvenimiškas nuostatas, kompetencijų pradmenis;

17.6. bus pasirengę ir motyvuoti tęsti mokymąsi pagal pagrindinio teatrinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.

18. Mokinių pasiekimai vertinami vadovaujantis Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintu mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu.

19. Vertinant atsižvelgiama į kiekvieno mokinio individualią brandą, galimybes, padarytą asmeninę pažangą. Vertinimui pasitelkiami iš anksto su mokiniais aptarti, visiems (mokytojui,

mokiniui, jo tėvams, globėjams, rūpintojams) aiškūs ir korektiškai taikomi vertinimo kriterijai. Įvertinant pabrėžiama, kokią individualią pažangą mokinys padarė.

20. Ugdymo procese vertinama derinant diagnostinio ir formuojamojo vertinimo tipus, baigus programą taikomas apibendrinamasis vertinimas: vaidybos ir sceninės kalbos pasiekimų patikrinimas.

VIII SKYRIUS TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

21. Siekiant visapusiškai ir nuosekliai ugdyti mokinių teatrinis gebėjimus ir kompetencijas, programą sudaro branduolio ir pasirenkamieji dalykai.

22. Programą sudaro šie branduolio dalykai:

22.1. vaidyba (1 priedas);

22.2. sceninė kalba (2 priedas);

22.3. sceninis judesys (3 priedas);

22.4. vaidinimo kūrimas (4 priedas).

23. Pasirenkamieji dalykai:

23.1. integruotas dainavimas (5 priedas)

24. Programa įgyvendinama taikant grupinio ir pavienio (individualaus) mokymosi formas.

25. Mokykloje taikomi mokymo proceso organizavimo būdai – kasdienis, savarankiškas ir individualus:

25.1. grupine forma, kasdieniu būdu mokomasi vaidybos, sceninio judesio, vaidinimo kūrimo, integruoto dainavimo dalykų;

25.2. pavienne (individualia) forma mokomasi sceninės kalbos;

25.3. minimalus mokinių skaičius grupėje – 8.

26. Programai įgyvendinti naudojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:

26.1. Judėjimui pritaikytos klasės su persirengimo vieta, garso klausymosi įranga, kompiuteris su interneto prieiga, vaizdo kamera, mikrofonas;

26.2. Mobilųjų dekoracijų detalės, kostiumų dalys ir kt.

26.3. Mokant ir mokantis taikomi aktyvūs, vaiko mąstymą ir savarankiškumą skatinantys metodai, kūrybiškos darbo formos. Sudaromos sąlygos mokiniams išsakyti savo sumanymus, idėjas, įsivertinti. Skatinamas mokinių tarpusavio dialogas, bendradarbiavimas vaidinant ir mokantis teatro teorijos dalykų. Mokoma efektyvių saviruošos strategijų. Laiku ir tinkamai suteikiamas atsakas (grįžtamoji informacija) kviečia mokinius permąstyti, pasitikslinti, išsamiau paaiškinti nagrinėjamas sąvokas, reiškinius, priimtus sprendimus, padarytas išvadas.

IX SKYRIUS PROGRAMOS SUDERINAMUMAS SU FORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMA

27. Esminės programos nuostatos, reikalavimai pasiekimams ir turinio apimtys dera su kitomis teatro krypties programomis. Programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, branduolio dalykų uždaviniai, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su pradinio ugdymo teatro dalyko programa.

28. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama teatrinį ugdymą tęsti, renkantis pagrindinio teatrinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, kitą muzikinio neformaliojo vaikų švietimo programą.

VAIDYBA

1. Vaidybos paskirtis – lavinti kūrybinį dėmesį, vaizduotę, pojūčius, fantaziją, emocinę atmintį, pastabumą, išmonę, drąsą, bendravimą ir bendradarbiavimą, pasitikėjimą savimi. Skatinti mokinių kūrybinius išgyvenimus, kritinį mąstymą, suteikti galimybes individualiai išraiškai.

2. Vaidybos tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias padėti mokiniams įgyti vaidybos pradmenis, ugdytis kūrybiškumą ir estetinę nuovoką, tvirtą charakterį, bendravimo gebėjimus, pasitikėjimą savimi.

3. Vaidybos uždaviniai:

3.1. mokyti mokinius organiškai ir tikslingai atlikti sceninį veiksma;

3.2. nuosekliai lavinti mokinių kūrybinį mąstymą ir improvizacinius gebėjimus;

3.3. mokyti mokinius analizuoti, suvokti, vertinti įvykius, reiškinius, veiksmus, išgyvenimus;

3.4. skatinti mokinių aktyvų dalyvavimą teatrinėje veikloje.

4. Vaidybos veiklos sritys:

4.1. pagrindiniai vaidybos elementai;

4.2. improvizacija;

4.3. vaidybos raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

5. Vaidybos mokymas:

5.1. mokymosi trukmė – 2 metai.

5.2. vaidybos mokymuisi skiriama po 2 valandas 2 kartus per savaitę;

5.3. pamokos vyksta grupėje, gali būti sudarytos mobilios grupės;

5.4. naudojami mokymo(si) metodai, kurie parenkami atsižvelgiant į pamokos turinį, mokinių amžių, asmeninius gebėjimus ir poreikius.

6. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – pagrindiniai vaidybos elementai.	
Nuostata – stengtis vaidinti organiškai ir raiškiai.	
Esminis gebėjimas – tikslingai ir organiškai veikti sceninėmis aplinkybėmis.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pašalinti vidinę ir fizinę įtampą.	1.1.1. Susieti vidinį ir išorinį laisvumą, atliekant užduotis; 1.1.2. palyginti atliekamą veiksma esant įtampai ir be jos; 1.1.3. pateikti įtampos atpalaidavimo pratimų pavyzdžių.
1.2. lavinti dėmesį, pojūčius, emocinę atmintį, vaizduotę ir fantaziją, pastabumą, išmonę, drąsą, pasitikėjimą savimi.	1.2.1. Apibūdinti kūrybinio dėmesio ratus (mažasis, vidutinis, didysis, didžiausias), bruožus (kryptingumas, aktyvumas, nuoseklumas, nepertraukiamumas); 1.2.2. pateikti pratimų pavyzdžių kūrybinio dėmesio, pojūčių, vaizduotės ir fantazijos, emocinės atminties, pastabumo, drąsos lavinimui; 1.2.3. stiprinti valingą dėmesį, kaip būtiną sceninio veiksmo sąlygą.
1.3. Tikslingai, logiškai ir organiškai veikti sceninėmis aplinkybėmis.	1.3.1. Atpažinti sceninį veiksma kaip žmogaus poelgių grandinę, nukreiptą į tam tikro tikslo siekimą; 1.3.2. apibūdinti pagrindinius sceninio veiksmo bruožus: aktyvumas, kryptingumas, nuoseklumas, nepertraukiamumas, organiškumas;

	<p>1.3.3. išreikšti emocijas ir jausmus kaip aktyvaus, kryptingai atlikto veiksmo rezultatą;</p> <p>1.3.4. numatyti ryšį tarp vidinio (psichologinio) ir išorinio (fizinio) veiksmo vienovės būtinumo;</p> <p>1.3.5. Apibūdinti siekinio esmę (kodėl, kam darau? Ką darau? Kokie mano veiksmai? Kaip darau? Kokie prisitaikymai?).</p>
1.4. Sukurti nesudėtingą individualų etiudą pateisinto tylėjimo sąlygomis.	<p>1.4.1. Apibūdinti etiudo temą, pagrįsti pasirinkimą;</p> <p>1.4.2. palyginti pasirinktą temą su realaus gyvenimo pavyzdžiais;</p> <p>1.4.3. įvardyti pagrindinius etiudo kūrimo reikalavimus.</p>
1.5. Plėtoti bendravimą su partneriu, sukurti porinį etiudą pateisinto tylėjimo sąlygomis	<p>1.5.1. Atpažinti bendravimą, kaip nepertraukiamą vidinį ryšį su partneriu (išgirsti, pamatyti, vertinti situaciją, atkreipti į save dėmesį, atsakyti, veikti);</p> <p>1.5.2. paaiškinti, kad, bendraujant su partneriu, užpildyti pauzes galima vidiniu monologu, veiksmu; pateikti vidinio monologo pavyzdžių;</p> <p>1.5.3. apibūdinti etiudo temą, pagrįsti pasirinkimą;</p> <p>1.5.4. įvardyti ir susieti etiude bendravimo ypatybes: situacijos įvertinimas, elgesio kaita, vidiniai ir išoriniai prisitaikymai, sprendimo priėmimas.</p>
2. Veiklos sritis – improvizacija.	
Nuostata – spontaniškai ir drąsiai reikšti netikėčiausias idėjas ir sumanymus, pasitikėti savimi.	
Esminis gebėjimas – kūrybiškai ir organiškai veikti tam tikromis teatrinėmis aplinkybėmis.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Improvizuoti pagal savo sukurtas ar pasiūlytas situacijas, įvykius, žodžius, sakinius, temas.	<p>2.1.1. Pasitelkti fantaziją, vaizduotę, visas savo kūrybines galias, kuriant tikrovę čia ir dabar;</p> <p>2.1.2. nusakyti esamas aplinkybes, pagrindinį įvykį, priežastinį ryšį tarp įvykių, siekiamybės.</p>
2.2. Kurti ir vaidinti situacijas, perteikiančias įvairias emocijas ir nuotaikas.	2.2.1. Apibūdinti atliekamų improvizacijų veikėjų emocijas, nuotaikas.
2.3. Kurti spontaniškas improvizacijas su įsivaizduojamais daiktais.	2.3.1. Pateikiant pavyzdį paaiškinti, kaip galima pasinaudoti daiktais įsivaizduojant.
3. Veiklos sritis – vaidybos raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – tenkinti teatrinės saviraiškos poreikius, dalyvauti klasės, kolektyvo vaidinimuose, koncertuose, teatrų šventėse, festivaliuose, spektakliuose, kultūriniuose renginiuose.	
Esminis gebėjimas – vaidinti viešai, stebėti ir vertinti spektaklius, kultūrinius renginius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose, teatrinuose, kultūriniuose renginiuose, festivaliuose, šventėse.	<p>3.1.1. Atlikti pasirinktą vaidybinę improvizaciją klasės ar mokyklos teatriname ar kitokiame kultūriniame renginyje;</p> <p>3.1.2. pašalinti vidinę ir fizinę įtampą viešo pasirodymo metu.</p>
3.2. Analizuoti savo ir kitų vaidybinius, sceninės kultūros ir elgesio pasiekimus.	<p>3.2.1. Įvardyti pratimo ar improvizacijos atlikimo, sceninės kultūros ir elgesio vertinimo kriterijus;</p> <p>3.2.2. apibūdinti ir savo ir klasės draugų sceninę kultūrą, elgesį, vaidybą (išskiriant teigiamus ir neigiamus atlikimo aspektus).</p>
3.3. Tinkamai elgtis scenoje.	3.3.1. Paaiškinti esminius sceninės kultūros ir elgesio reikalavimus.

7. Vaidybos turinys:

7.1. pagrindiniai vaidybos elementai: fizinės ir dvasinės įtampos atpalaidavimas. Išorinis ir vidinis laisvumas. Kūrybinio dėmesio lavinimas: dėmesio objektas, dėmesio ratai, dėmesio koncentravimas, remiantis penkiais pojūčiais (rega, klausa, lytėjimu, uosle, skoniu). Kūrybinės vaizduotės lavinimas: vaizduotė ir santykis su objektu, to santykio keitimas, veiksmas su įsivaizduojamais daiktais. Sceninių aplinkybių įsivaizdavimas ir vertinimas. Vidinio monologo kūrimas. Tiesos jausmas. Siekinys. Konfliktas. Sceninis veiksmas – poelgių grandinė, nukreipta į tam tikro tikslo siekimą. Sceninio veiksmo logiškumas. Psichologinio ir fizinio veiksmo vienovė. Individualių etiudų vaidinimas pateisinto tylėjimo aplinkybėmis. Sceninis bendravimas, partnerio pajautimas. Porinio bendravimo etiudų vaidinimas pateisinto tylėjimo aplinkybėmis.

7.2. improvizacija: emocinės atminties, vaizduotės, pastabumo, drąsos, pasitikėjimo lavinimas, gebėjimas atpažinti jausmus, nuotaikas ir juos išreikšti vaidinant. Spontaniškos improvizacijos;

7.3. vaidybos raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: sceninės patirties pradmenys – elgesys scenoje, viešas vaidybos pratimų, etiudų atlikimas, gebėjimas vertinti save ir kitus klasės mokinius. Žiūrovo etiketo pradmenys.

SCENINĖ KALBA

1. Sceninės kalbos paskirtis – lavinti balso valdymo, žodinio veiksmo, teksto prasmės suvokimą, kalbos kultūrą, padėti įgyti meninio skaitymo pradinių įgūdžių, skatinti mokinių domėjimąsi lietuvių autorių grožine literatūra.

2. Sceninės kalbos tikslas – ugdyti mokinių kalbos raiškumą ir gebėjimus įtaigiai, išraiškingai ir paveikiai perteikti klausytojams literatūrinį tekstą.

3. Sceninės kalbos uždaviniai:

3.1. lavinti balso techniką;

3.2. formuoti taisyklingos bendrinės kalbos tarties įgūdžius;

3.3. mokyti vaizdingo garso formavimo;

3.4. mokyti pasirinkti lietuvių autorių grožinės literatūros kūrinį, jį analizuoti ir interpretuoti;

3.5. ugdyti įtaigaus meninio skaitymo (skaitovo) gebėjimus.

4. Sceninės kalbos veiklos sritys:

4.1. balso technikos lavinimas;

4.2. kalbos išraiškos lavinimas;

4.3. sceninės kalbos raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

5. Sceninės kalbos mokymas:

5.1. mokymosi trukmė – 2 metai.

5.2. pamokos vyksta individualiai;

5.3. mokymuisi skiriama 1 valandą per savaitę;

5.4. naudojami mokymo(si) metodai, kurie parenkami, atsižvelgiant į pamokos turinį, mokinių amžių, gebėjimus ir poreikius.

6. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – balso technikos lavinimas.	
Nuostata – pažinti savo balso galimybes ir noriai jį tobulinti.	
Esminis gebėjimas – skaitant tekstą, taisyklingai kvėpuoti ir artikuliuoti.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Giliai, taisyklingai kvėpuoti, rezonuoti be raumenų įtampos.	1.1.1. Paaiškinti savo balso galimybes, trūkumus ir privalumus; 1.1.2. atlikti įvairius kvėpavimo pratimus.
1.2. Padidinti savo balso diapazoną ir skambesį, pagerinti balso kokybę. Atlikti pratybas įvairiose kūno pozicijose (stovint, sėdint, gulint, pritūpus, judant įvairiomis kryptimis, greičiais).	1.2.1. Paaiškinti, kaip įvairiomis sceninėmis sąlygomis naudoti ir valdyti savo balsą bei kalbą optimaliausiu būdu; 1.2.2. pritaikyti įvairius higieninio ir vibracinio masažo pratimus.
1.3. Pastoviai lavinti tarimą ir artikuliaciją.	1.3.1. Išvardyti, kokie kalbiniai įgūdžiai reikalingi, kokius pratimus reikia pasirinkti ir kokio rezultato siekiama; 1.3.2. greitai ir aiškiai pasakyti išmoktas greitakalbes.
2. Veiklos sritis – kalbos išraiškos lavinimas.	
Nuostata – stengtis suprasti, kad scenoje reikalinga suprantama, įprasminta, emocionali kalba.	
Esminis gebėjimas – veiksmingai, emocionaliai, natūraliai perteikti scenoje sakomą tekstą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

2.1. Naudoti balso garsą, tembrą, tempą, ritmą ir aukštį, siekiant skaitomo teksto raiškumo.	2.1.1. Pritaikyti balso stiprumą ir tembrą sakomo teksto nuotaikai; 2.1.2. išvardinti ir atlikti kalbos tempo, ritmo, aukščio keitimo pratimus.
2.2. Atlikti garsų, žodžių, sakinių junginių pratybas, išreiškiant įvairias emocijas.	2.2.1. Paaiškinti, kaip kinta emocija keičiant balso pobūdį; 2.2.2. pritaikyti tariamą garsą, žodžius, sakinius skirtingoms emocijoms.
2.3. Atlikti teksto pasakojimo pratybas, perteikti įvairias emocijas, įsisavinti sakinio logikos pradmenis.	2.3.1. Paaiškinti kuo skiriasi tekstas ir potekstė; 2.3.1. papasakoti trumpą tekstą skirtingomis emocijomis (pvz., linksmai, liūdnai, ironiškai, pikta ir kt.); 2.3.3. pakeisti teksto mintį, keičiant loginių kirčių vietą sakinyje, keičiant žodžių tvarką sakinyje.
3. Veiklos sritis – sceninės kalbos raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje .	
Nuostata – noriai dalyvauti meninio skaitymo pasirodymuose.	
Esminis gebėjimas – tinkamai pasirinkti literatūros kūrinį ir jį įtaigiai perteikti klausytojui.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Suprantamai ir paveikiai papasakoti savo sukurtą pasakojimą, trumpą prozos ar poezijos kūrinėlį, proginę kalbą.	3.1.1. Pritaikyti trumpam tekstui įvairius ritmus, skirtingas nuotaikas (iškarpos iš laikraščių, reklamos); 3.1.2. gebėti kontaktuoti su klausytoju; 3.1.3. įvardinti pagrindinius kontakto su klausytoju reikalavimus; 3.1.4. paaiškinti, kūrinio temą, idėją, pagrindinį skaitovo uždavinį.
3.2. Atlikti pasirinkto literatūros kūrinio (prozos, poezijos) analizę.	3.2.1. Apibūdinti kūrinio temą, idėją, aplinkybes, veikėjus; 3.2.2. apibūdinti svarbiausius įvykius; 3.2.3. susipažinti su pasirinkto kūrinio autoriaus kūryba, biografija.
3.3. Įtaigiai perteikti pasirinktą nesudėtingą lietuvių literatūros kūrinį klausytojui (žiūrovui).	3.3.1. Nustatyti pasakotojo uždavinį; 3.3.2. paaiškinti kaip kaupti vaizdinius; 3.3.3. perteikti kūrinio nuotaiką, temą, logiką; 3.3.4. paaiškinti sceninės kultūros reikalavimus.

7. Sceninės kalbos turinys:

7.1. balso technikos lavinimas: raumenų atpalaidavimas, kalbinis kvėpavimas, jo technika ir tobulinimas, balso diapazono plėtimo, taisyklingo tarimo ir artikuliacijos lavinimas, greitakalbės;

7.2. išraiškingumo lavinimas: kūrybiškai naudoti garsą, tembrą, tempą, ritmą ir aukštį, išreikšti norimą emociją, išmokti atskirti tekstą nuo potekstės. Loginis kirtis, pauzė;

7.3. mokinio sceninės kalbos raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: lietuvių literatūros (prozos ir poezijos) kūrinų skaitymas, pasirinkimas, pasirinkimo motyvacija, kūrinio atpasakojimas. Sakinio logika. Kūrinio analizė, kūrinio perteikimas klausytojui.

SCENINIS JUDESYS

1. Sceninio judesio paskirtis – lavinti mokinių kūno plastika, fizinį ištvermingumą, padėti pažinti savo kūno galimybes ir jas pritaikyti kūryboje. Mokiniai įgyja žinių apie kūno atpalaidavimo, kritimo, judėjimo erdvėje technikas.

2. Sceninio judesio tikslas – ugdyti mokinių judesio prasmės suvokimą teatrinėje kūryboje ir įvaldyti jį kaip teatro raiškos priemonę.

3. Sceninio judesio uždaviniai:

3.1. mokytis valdyti savo kūną;

3.2. išraiškingai judėti scenoje;

3.3. lavintis plastiškumą, ritmiškumą ir muzikalumą;

3.4. išmokti judesius jungti į visumą.

4. Sceninio judesio veiklos sritys:

4.1. fizinis kūno lavinimas;

4.2. judesių plastika ir raiška;

4.3. judesių jungimas į visumą.

5. Sceninio judesio mokymas:

5.1. mokymosi trukmė – 2 metai.

5.2. mokymuisi skiriama 1 valandą per savaitę;

5.3. pamokos vyksta grupėje;

5.4. naudojami mokymo(si) metodai, kurie parenkami, atsižvelgiant į pamokos turinį, mokinių gebėjimus ir fizinius duomenis.

6. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – fizinis kūno lavinimas.	
Nuostata – siekti kūno laisvumo.	
Esminis gebėjimas – išplėtoti kūno fizines galimybes ir pasiruošti kūrybiniam darbui scenoje.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įtempti ir atpalaiduoti kūno raumenis, rasti kūno svorio centrą, pusiausvyrą.	1.1.1. Apibūdinti savo kūno fizinių savybių trūkumus ir privalumus; 1.1.2. išvardinti ir parodyti taisyklingos ir netaisyklingos sceninės stovėsenos, eisenos, sėdėjimo skirtumus.
1.2. Atlikti kūno lankstumo, judrumo ir jėgos pratimus, jungiant dėmesio, valios ir ryžto elementus.	1.2.1. Apibūdinti valios, ryžto, dėmesio reikšmę atliekant scenoje judesius; 1.2.2. pateikti kūno lavinimo pratimų pavyzdžių, prirėkus atlikti juos savarankiškai.
1.3. Kontroliuoti savo judesius.	1.3.1. paaiškinti dėl ko reikalinga savikontrolė, atliekant sceninį veiksmą.
1.4. Atlikti nesudėtingus sceninius kritimus.	1.4.1. Paaiškinti saugaus kritimo techniką, parodyti pavyzdžių.
2. Veiklos sritis – judesių plastika ir raiška.	
Nuostata – siekti savitai kurti, tobulinant judesių plastika ir raišką.	
Esminis gebėjimas – tikslingai atlikti fizinį judesį įvairiomis sceninėmis aplinkybėmis.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti įvairius sceninio judesio pratimus, jungiant vaizduotės, fantazijos, emocinės atminties elementus.	2.1.1. Paaiškinti sceninio judesio raiškos reikšmę teatrinėje kūryboje; 2.1.2. susieti atliekamą fizinį veiksmą su vaizduote, emocija, jausmais.

2.2. Atlikti raiškų psichologinį gestą.	2.2.1. Nurodyti jausmų, emocijų, valios ir atliekamo gesto ryšį.
2.3. Paskirstyti judesį erdvėje pagal skirtingą ritmą ir tempą, perteikti muzikos charakterį.	2.3.1. paaiškinti judesio ir muzikos ritmo, tempo, dinamikos terminus; 2.3.2. keisti judesio charakterį priklausomai nuo aplinkybių.
3. Veiklos sritis – judesių jungimas į visumą.	
Nuostata – noriai komponuoti judesio etiudus.	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingus sceninio judesio etiudus.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kurti skirtingos nuotaikos ir charakterio judesių derinius, pasirenkant skirtingą tempą ir ritmą.	3.1.1. Išvardyti ir paaiškinti pagrindinius judesių derinių kūrimo principus.
3.2. Atlikti judesius kartu su partneriu (partneriais).	3.2.1. Tikslingai judėti erdvėje, nepaliečiant kūnu kitų grupės mokinių; 3.2.2. prisiderinti prie partnerio judesių ritmo ir tempo.
3.3. Kurti nesudėtingus individualius ir grupinius sceninio judesio etiudus, kompozicijas.	3.3.1. Nusakyti kuriamos kompozicijos ar etiudo pagrindinę mintį, nuotaiką ir galimą įvykių seką; 3.3.2. numatyti judesių pasirinkimą kūrybiniam sumanymui įgyvendinti.

7. Sceninio judesio turinys:

7.1. fizinis kūno lavinimas: raumenų įtempimas ir atpalaidavimas; laikysenos ir eisenos koregavimas; pusiausvyros pratimai; kūno lankstumo, jėgos ir judrumo ugdymas, jungiant dėmesio, valios ir ryžto elementus; nesudėtingų sceninių kritimų technika;

7.2. judesių plastika ir raiška: vaizduotės ir iniciatyvos ugdymas, siekiant plastinės raiškos; psichologinis gestas; rankų raiškos tobulinimas; ritmiško ir muzikalaus judesio pratimai; improvizaciniai judesio etiudai;

7.3. judesių jungimas į visumą: skirtingo charakterio, tempo ir ritmo judesių jungimas, partnerio judesių pajautimas, pamatymas, supratimas ir kontroliavimas, nesudėtingų sceninio judesio etiudų ar kompozicijų kūrimas.

VAIDINIMŲ KŪRIMAS

1. Vaidinimų kūrimo paskirtis – supažindinti mokinius su vaidinimo kūrimo pagrindais: medžiagos pasirinkimu, scenarijaus ar pjesės (ištraukos) skaitymu, analizavimu, vaidmenų paskirstymo principais, etiudų kūrimu, režisūrinio sumanymo įgyvendinimu, teatro raiškos priemonių panaudojimo galimybėmis; suteikti mokiniams kolektyvinės kūrybos patirties dalyvaujant ištraukų bei ištisinio vaidinimo repeticijose.

2. Vaidinimų kūrimo tikslas – nuosekliai lavinti meninę raišką, ugdyti mokinių gebėjimą kurti bendrame vaidinime, sujungiant ir pasitelkiant patirtį, įgytą mokantis visų programos dalykų.

3. Vaidinimų kūrimo uždaviniai:

3.1. kūrybiškai pritaikyti vaidybos, sceninės kalbos ir judesio pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;

3.2. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant jų kūrybinius poreikius atitinkantį repertuarą;

3.3. siekti, kad, kurdami ir vaidindami etiudus, improvizacijas, spektaklius, mokiniai ugdytųsi kolektyvinės kūrybos pojūtį, derintų savo veiksmus su kitais atlikėjais;

3.4. stebėti ir vertinti kitų teatrų, atlikėjų kūrybinius darbus, profesionalų spektaklius, skatinti domėjimąsi klasės, mokyklos, savivaldybės kultūriniais renginiais, dalyvauti juose;

3.5. ugdyti gebėjimus išraiškingai atlikti nesudėtingus vaidmenis kolektyviniame vaidinime.

4. Vaidinimų kūrimo veiklos sritys:

4.1. vaidinimų kūrimo pradinių įgūdžių ugdymas;

4.2. pasirodymai.

5. Vaidinimų kūrimo mokymas:

5.1. mokymosi trukmė – 2 metai.

5.2. mokymuisi skiriamos 3 valandos per savaitę;

5.3. pamokos vyksta grupėje, gali būti sudarytos mobilios grupės;

5.4. naudojami mokymo(si) metodai atsižvelgiant į pamokos turinį, mokinių amžių, asmeninius gebėjimus, poreikius.

6. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – vaidinimų kūrimo pradinių įgūdžių ugdymas.	
Nuostata – aktyviai plėtoti vaidybos, sceninės kalbos ir judesio gebėjimus bendradarbiaujant.	
Esminis gebėjimas – realizuoti kūrybinius sumanymus kolektyve.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Dalyvauti klasės vaidinimo pasirinkime.	1.1.1. Išsakyti savo nuomonę, siūlyti sprendimų; 1.1.2. paaiškinti kolektyvinės kūrybos principus (atsakomybė, bendradarbiavimas, tolerancija, aktyvus dalyvavimas); 1.1.3. pagrįsti vaidinimo temos pasirinkimą.
1.2. Kurti nesudėtingus siužetus, etiudus ar pasirinkto literatūrinio kūrinio (novelė, pasakėčia, apsakymas, eilėraštis ir kt.) inscenizaciją, dramaturgijos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kuriamos situacijos turinį, aplinkybes, nurodyti kuo situacija įdomi ir aktuali pačiam ir kitiems; 1.2.2. apibūdinti kuriamo vaidinimo temą, idėją, tikslą, uždavinius, įvykius, pagrindinį konfliktą;

	1.2.3. išvardinti vaidinimo kūrimo etapus: medžiagos pasirinkimas, scenarijaus ar pjesės (ištraukos) skaitymas, analizavimas, vaidmenų paskirstymas, režisūrinio sumanymo aptarimas, etiudų kūrimas, teksto mokymasis, ištraukų bei ištisinio vaidinimo repeticijos.
1.3. Pritaikyti vaidinime teatrinės raiškos ir vizualines priemones.	1.3.1. Paaiškinti kokias menų rūšis galima naudoti vaidinimo kūrimui, kodėl teatras yra apjungiantis menas; 1.3.2. išvardyti kokios yra vizualinės priemonės (šviesa, muzika, kostiumai, grimas, scenografija, multimedija ir kt.) ir apibūdinti, kaip šios priemonės vaidinime padeda atskleisti idėją, pagrindinę mintį, sustiprina emocinį poveikį.
2. Veiklos sritis – pasirodymai.	
Nuostata – aktyviai dalyvauti klasės, kolektyvo vaidinimuose, šventėse, projektuose, spektakliuose, koncertuose ir kituose kultūriniuose renginiuose.	
Esminis gebėjimas – atlikti savo kūrybos vaidmenį ar vaidinimą viešai, analizuoti ir vertinti pasirodymus, kultūrinius renginius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Rodyti vaidinimus žiūrovui, dalyvauti klasės, mokyklos, savivaldybės teatrinuose festivaliuose, šventėse, koncertuose ir kituose kultūriniuose renginiuose.	2.1.1. Susipažinti su salės ir scenos technine įranga, žinoti pagrindinius terminus; 2.1.2. išvardinti sceninės kultūros ir elgesio esminius reikalavimus; 2.1.3. išvardinti išorinės ir vidinės įtampos pašalinimo priemones.
2.2. Stebėti ir vertinti draugų vaidybą, įsivertinti savo pasiekimus ir trūkumus, stebėti ir vertinti profesionalų spektaklius, vaidinimų įrašus ir vaidinimus, rodomus mokykloje, kultūros įstaigose, mėgėjų, mokykliniuose teatruose.	2.2.1. Įvardyti vaidinimo vertinimo kriterijus; 2.2.2. apibūdinti ir argumentuotai vertinti savo ir klasės draugų vaidybą, nusakyti rezultato pasiekimui pozityvius ir negatyvius veiksnius; 2.2.3. įvardyti vertybes, išreikštas spektaklyje, renginyje.

7. Vaidinimų kūrimo turinys:

7.1. vaidinimų kūrimo pradinių įgūdžių ugdymas: kūrinio (pjesė, apsakymas, novelė, pasakėčia, eilėraštis ir kt.) pasirinkimas, motyvacija, analizė, pasiskirstymas vaidmenimis. Savos kūrybos skatinimas (vaikų sukurti siužetai). Režisūrinis sumanymas. Vaidinimo visumos suvokimas: atskirų scenų jungimas į vientisą vaidinimą; minimalių vaizdinių ir garsinių priemonių panaudojimas kuriamame vaidinime, vaidmens ruošimas, režisūrinio sumanymo įgyvendinimas, kūrybinio bendradarbiavimo, organizacinių įgūdžių ir atsakomybės ugdymas; kolektyvinės kūrybos principų suvokimas; aktyvus dalyvavimas, rengiant vaidinimą;

7.2. pasirodymai: sukurtų vaidinimų parodymas savo klasėje, tėvams, mokykloje, mieste; vaidinimų parodymas teatrų šventėse, festivaliuose; sceninės kultūros ir kolektyvinės atsakomybės suvokimas; kitų grupių ir teatro kolektyvų spektaklių stebėjimas ir vertinimas; klasės, mokyklos, savivaldybių kultūrinių renginių stebėjimas, dalyvavimas juose, vertinimas; profesionalių spektaklių stebėjimas, vertinimas.

INTEGRUOTAS DAINAVIMAS

1. Dainavimo paskirtis - ugdyti dainavimo (vokalinius) gebėjimus ir kompetencijas, tenkinti teatro mokinių pažinimo ir lavinimo poreikius, pritaikyti turimas žinias, ugdyti iniciatyvą ir saviraišką, sukurti tinkamą aplinką ugdytis, socialiniams poreikiams tenkinti;

2. Dainavimo tikslas – ugdyti vaiko vokalinius gebėjimus, padėti mokiniams suvokti meninę kalbą, ritmą, klausą, muziką, panaudojant atpažįstamus, priimtinius mokymosi būdus – eksperimentavimą, imitavimą, improvizaciją, gebėjimų formavimą.

3. Uždaviniai:

3.1. puoselėti mokinių muzikalumą;

3.2. padėti įgyti muzikos, dainavimo kompetenciją;

3.3. ugdyti estetiškos patirties pagrindus;

3.4. tenkinti mokinių poreikį muzikuoti.

4. Mokymosi organizavimas:

4.1. integruoto dainavimo pamokos – grupinės. Grupėse 8 – 12 mokinių

4.2. pagrindinė mokymosi forma yra pamoka. Pamokos trukmė 45 min.

4.3. mokymuisi skiriama 1 akademinė valanda per savaitę.

4.4. praktikuojamos ir kitos mokomosios veiklos formos: atviros pamokos, koncertai ir t.t.

5. Integruoto dainavimo mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – intonavimas.	
Nuostata – intonuoti atliekamą muziką.	
Esminis gebėjimas – intonuoti melodijas mažoro ir minoro dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą laikyseną, kvėpavimo ir garso tikslumo įgūdžius.	1.1.1. Taisyklingai kvėpuoti, tarti skiemenis, žinoti taisyklingos laikysenos reikalavimus. 1.1.2. Suprasti „intonavimo“ bei „derėjimo“ terminus.

6. Programa pritaikyta įvairaus ugdymo(si) poreikių turintiems vaikams. Jos ugdymo metodai, mokymo priemonės taikomi atsižvelgiant į mokinio gebėjimus, fizinę sveikatą ir kt.

7. Ugdymo principai:

7.1. individualizavimo – orientuojamasi į mokinio individualią gabumų raidą;

7.2. šiuolaikiškumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės;

7.3. kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, meninės raiškos pasiekimų gebėjimai, taip pat meninės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.

8. Pasiekimų ir pažangos vertinimas (formuojamasis, apibendrinamasis) – atliekamas žodžiu, bendradarbiaujant mokiniui ir mokytojui, siekiant vaiko mokymo(si) pažangos ir motyvacijos.

I - II klasės	
Mokymo pobūdis: grupinė dainavimo pamoka.	
Kūrinių skaičius per mokslo metus:	
Dainos, pjesės, vokalizai	Įgytų gebėjimų patikrinimo (vertinimo) formos
2 - 3	I pusmetis - įskaita
2 - 3	II pusmetis - įskaita
Ugdymo metodika: pagrindinis darbo tikslas – ugdyti moksleivio poreikį muzikuoti.	